

Les bases de dades documentals com a eines bibliomètriques: Estudi de posicionament de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSETB-UPC) respecte a escoles europees de referència

JOSEP MARTÍNEZ
jose.martinez@upc.edu

ÀNGEL BEUMALA
angel.beumala@upc.edu

MIQUEL CODINA
miquel.codina@upc.edu

RUTH ÍNIGO
ruth.inigo@upc.edu

Biblioteca Rector Gabriel Ferraté
Universitat Politècnica de Catalunya

Objectiu i oportunitat

El present estudi sorgeix de la voluntat de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSETB) i de la seva biblioteca, la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté (BRGF) de:

- conèixer i analitzar indicadors relatius a la publicació científico-tècnica del PDI vinculat a l'ETSETB
- situar, partint d'aquests indicadors, la posició de l'ETSETB en un context de recerca competitiu a nivell europeu i estatal
- identificar investigadors actius en els camps de les telecomunicacions i l'electrònica
- identificar les revistes on publiquen més habitualment els investigadors dels àmbits de les telecomunicacions i l'electrònica

Abast i metodologia

Partint d'aquests objectius, l'estudi compara indicadors bibliomètrics de la UPC i l'ETSETB, amb els d'altres universitats europees amb activitat de recerca notable en l'àrea de les telecomunicacions i l'electrònica, membres de la xarxa Cluster. També s'estableix la comparació amb la Universidad Politécnica de Madrid (UPM) i la Universitat Politècnica de València (UPV).

L'abast de l'estudi és la producció científica especialitzada en l'àmbit l'enginyeria de telecomunicacions i l'electrònica, i publicada a revistes entre els anys 1997 i 2007.

Les dades a partir de les quals s'ha elaborat l'estudi s'han extret de les bases de dades de Thomson-ISI: *Web of Science (WoS)*, *Journal Citation Reports (JCR)* i *Essential*

Science Indicators (ESI), totes tres abastament usades com a eina d'anàlisi bibliomètrica dins del món acadèmic.

La classificació de matèries de la base de dades WoS no considera les àrees temàtiques d'enginyeria de telecomunicacions i electrònica per separat, sinó que les dispersa dins del gran àmbit *engineering*. Aquest fet impossibilita la recuperació directa d'articles d'aquestes especialitats a través d'una cerca per matèria a WoS. Com a alternativa innovadora, s'ha optat per identificar quines són les revistes de les àrees temàtiques d'enginyeria de telecomunicacions i electrònica indexades a les bases de dades de Thomson-ISI. Aquesta detecció s'ha pogut portar a terme a través de la classificació de matèries que la base de dades JCR aplica a les revistes —més específica que la de WoS—, la qual contempla cinc *Subject Categories* perfectament escaients per la finalitat d'aquest estudi: *Engineering, Electrical and Electronic; Instruments & Instrumentation; Nanoscience & Nanotechnology; Remote Sensing* i *Telecommunications*

Conclusions

La impossibilitat de comparar uniformement les estructures orgàniques —i la quantitat de professors de cadascuna d'aquestes estructures— de les universitats analitzades ha impedit que es pogués portar a terme algunes comparacions complementàries d'interès, principalment relatives a la productivitat de les universitats/professors i a la ràtio de cites per professor de cadascuna de les institucions.

Tot i les limitacions observades, aquest estudi ofereix informació molt rellevant per als objectius previstos inicialment. Per aquest motiu la BRGF i l'ETSETB tenen la intenció de repetir-lo regularment com a observatori de la publicació científica directament lligada a l'ETSETB i, per extensió, a la UPC. Així mateix, aquest informe representa una plataforma per al desenvolupament d'estudis bibliomètrics més detallats en els camps d'interès de l'ETSETB: per ex. anàlisis en àmbits temàtics més concrets, de grups de recerca, sobre coautories o relatius a col·laboracions interuniversitàries.

El present estudi mostra així mateix, com els estudis bibliomètrics poden aportar dades d'utilitat per a la valorització i la visibilitat dels resultats de la recerca i poden constituir-se en eina d'anàlisi en la gestió de l'activitat acadèmica. Igualment, es mostren les possibilitats que ofereix l'explotació avançada dels recursos d'informació documentals accessibles a través de les biblioteques UPC.